

Bryssel, 4. lokakuuta 2018
(OR. en)

12856/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0108 (COD)

JAI 971
COPEN 336
CYBER 223
DROIPEN 149
JAIEX 128
ENFOPOL 491
DAPIX 303
EJUSTICE 131
MI 690
TELECOM 324
DATAPROTECT 207
CODEC 1606

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Ed. asiak. nro: 12115/18

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä
– Periaatekeskustelu

1. Kesäkuussa 2016 neuvosto kehotti soveltamaan EU:n yhteistä lähestymistapaa rikosoikeudellisten toimien tehostamiseksi kybertoimintaympäristössä. Neuvosto kehotti erityisesti toimenpiteisiin, jotka sujuvoittavat yhteistyötä EU:n ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa ja tarjoavat lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille tehokkaita työkaluja sähköisen todistusaineiston hankkimiseksi. Kattavan asiantuntijaprosessin sekä jäsenvaltioiden ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisen jälkeen komissio esitti huhtikuussa 2018 ehdotuksen asetukseksi sähköistä todistusaineistoa rikosoikeudellisissa asioissa koskevista eurooppalaisista esittämisen- ja säilyttämismääräyksistä, jäljempänä 'ehdotus'¹.

¹ Asiak. 8110/18.

Ehdotuksella pyritään ottamaan käyttöön järjestelmä, joka toimisi vaihtoehtona nykyisille kansainvälisen yhteistyön ja keskinäisen oikeusavun työkaluille. Ehdotuksessa käsitellään erityisesti ongelmia, jotka johtuvat sähköisen todistusaineiston epävakaudesta ja "sijainnin menettämiseen" liittyvistä seikoista, sekä otetaan käyttöön uudet menettelyt nopeaa, vaikuttavaa ja tehokasta rajatylittävää saatavuutta varten.

2. Ehdotus perustuu SEUT 82 artiklan 1 kohdan mukaiseen vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen ja kehittää sitä edelleen varmistamalla viranomaisten, palveluntarjoajien ja asianosaisten henkilöiden oikeusvarmuuden. Ehdotuksen mukaan määräyksen antavan valtion oikeusviranomainen voi tiettyjä sääntöjä noudattaen osoittaa määräyksen suoraan toisessa jäsenvaltiossa olevalle palveluntarjoajalle tai sen lailliselle edustajalle. Sen jäsenvaltion oikeusviranomaisen, jossa palveluntarjoaja tai sen edustaja tässä vaiheessa sijaitsee, ei tarvitse osallistua. Kyseinen viranomainen puuttuu asiaan tunnustaakseen ja pannakseen määräyksen täytäntöön vain siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja ei noudata sitä.
3. Ottaen huomioon sähköisen todistusaineiston saatavuuteen liittyvät erityiset operatiiviset tarpeet ja tekniset näkökohdat useat jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä ehdotettuun kehitykseen ja korostivat tarvetta löytää keskinäiseen luottamukseen perustuva tehokas ja nopea käytännön ratkaisu.
4. Muut valtuuskunnat ottivat esille useita huolenaiheita ja ehdottivat, että otetaan käyttöön velvoite antaa toiselle jäsenvaltiolle mahdollisuus osallistua menettelyyn antamalla kyseisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille ilmoitus, joka antaisi mahdollisuuden arvioida määräyksen lainmukaisuutta ja sen toimeenpanon mahdollisia esteitä. Oikeusviranomaiset voisivat arvioinnin tulosten perusteella vastustaa määräyksen toimeenpanoa.

5. Asiantuntijat keskustelivat laajasti kyseisen ilmoitusmenettelyn kahdesta eri vaihtoehdosta:
- ilmoitus palveluntarjoajan tai sen laillisen edustajan jäsenvaltiolle, tai
 - ilmoitus sen henkilön jäsenvaltiolle, jonka tietoja pyydetään.
6. Keskusteluissa kannatettiin sekä asetusehdotuksessa esitettyä ratkaisua että ilmoituksia koskevia eri ehdotuksia, mutta niihin suhtauduttiin myös epäillen.

Koska tämä ongelma on ehdotuksen sisällön kannalta tärkeä, se olisi selvitettävä, jotta neuvottelut etenisivät sujuvasti. Näin ollen puheenjohtajavaltio pyytää ministereitä ilmoittamaan,

- vahvistavatko ne asetusehdotuksen lähestymistavan vai
- haluavatko ne muuttaa lähestymistapaa ottamalla käyttöön ilmoitusmenettelyn.

Mille valtiolle (täytäntöönpanevalle jäsenvaltiolle vai asianosaisen henkilön jäsenvaltiolle) ilmoitus tulisi jälkimmäisessä tapauksessa tehdä.

Ottaen huomioon tähän mennessä saavutettu edistys ja sen varmistamiseksi, että neuvottelut saadaan päätökseen ajoissa joulukuuhun mennessä, puheenjohtajavaltio pyytää ministereitä harkitsemaan kompromissina ratkaisua, jossa ilmoitus annetaan *tiedoksi* täytäntöönpanevan jäsenvaltion tai asianosaisen henkilön jäsenvaltion viranomaisille. Ilmoituksen saanut viranomainen voi tällä perusteella osallistua kuulemiseen määräyksen antavan jäsenvaltion kanssa ilman oikeutta vastustaa määräyksen toimeenpanoa.